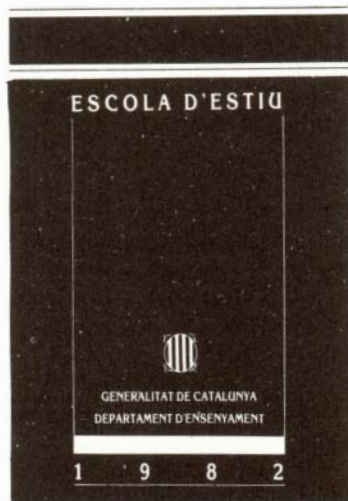

(agenda i crònica)

Escoles d'Estiu de la Generalitat de Catalunya

Escola d'Estiu de l'Alt Empordà. Tindrà lloc del 23 d'agost al 3 de setembre. L'organitza el Moviment de Mestres per una Escola a Catalunya. La informació, la trobareu a: Col·legi Salvador Dalí, de Figueres. Tel. (972) 50 11 91.

Escola d'Estiu de Girona. Tindrà lloc del 23 d'agost al 3 de setembre. L'organitza el Moviment de Mestres per una Escola a Catalunya. La informació la trobareu a: ICE UAB de Girona, Tel. (972) 21 33 04.

Escola d'Estiu del Maresme. Tindrà lloc del 30 d'agost al 10 de setembre. L'organitza el Moviment Educatiu del Maresme. La informació, la trobareu a: Casa de Cultura Can Xammar, Baixada Espenyas, s/n, Mataró. Tel.

796 02 04, dilluns de 19 a 21 hores i també a l'Ajuntament de Mataró, Tel. 796 08 08.

Escola d'Estiu del Berguedà. Tindrà lloc del 30 d'agost al 10 de setembre. L'organitza el Grup de Mestres per a la catalanització de l'Escola. La informació, la trobareu a l'Ajuntament de Berga, Tel. 821 16 08.

Escola d'Estiu de l'Anoia. Tindrà lloc de l'1 al 10 de setembre. L'organitza el Grup de Mestres de l'Omnium Cultural. La informació, la trobareu a: Montse Roca. Tel. 804 27 74. Vilanova, 28, Igualada.

Escola d'Estiu de l'Hospitalet. (Barcelona-sud i Baix Llobregat). Tindrà lloc del 31 d'agost al 10 de setembre. L'organitza la Ponència d'Ensenyament, Associació de Mestres Rosa Sensat de l'Hospitalet i Grup de Mestres per l'Escola d'Estiu.

Escola d'Estiu del Barcelonès-nord (Secció "Borí i Fontestà" de Badalona). Tindrà lloc de l'1 al 14 de setembre. L'organitza l'Institut Municipal d'Educació de Badalona. La informació, la trobareu a: I.M.E. Tel. 388 87 82. Avda. Congrés Eucarístic, 24, Badalona.

Escola d'Estiu del Barcelonès-nord (Secció Santa Coloma de Gramenet). Tindrà lloc de l'1 al 10 de setembre. L'organitza el Casal del Mestre de Santa Coloma de Gramenet. La informació, la trobareu a: Ajuntament de

Santa Coloma, tel. 386 00 50; Casal del Mestre Santa Coloma, c/ Lluís Millet, 22.

Escola d'Estiu del Vallès Occidental. Tindrà lloc de l'1 al 14 de setembre. L'organitza l'Escola de Mestres Alexandre Galí de Terrassa, el Col·legi de Doctors i Llicenciats i el Servei Municipal de Recursos per la Renovació Pedagògica de Sabadell. La informació, la trobareu a: Escola de Mestres A. Galí, c/Garcia Humet, 90, 20n, Terrassa; S. Municipal de Recursos per la Renovació Pedagògica, pl. Sant Roc, 11, 1er, Sabadell, tel. 726 13 55.

Jornades Pedagògiques del Bages. Tindran lloc de l'1 al 4 de setembre. Les organitzen el Grup de Mestres del Bages. Aconseguireu més informació a: Estudis de Magisteri de Manresa, c/ Saleses s/n, tel. 874 76 50.

Jornades Pedagògiques del Vallès Oriental. Tindran lloc del 6 al 10 de setembre. Les organitza el Casal del Mestre de Granollers. Trobareu més informació a: Casal del Mestre de Granollers, c/ Espi Grau, s/n, tel. 870 33 25, dilluns, dijous i divendres de 18 a 21 h.

Gran Bretanya, setembre del 1982

Cursos mèdics

Són organitzats pel British Coun-

cil, dedicats a estrangers que vulguin aprofundir la seva especialitat en diversos camps. Els cursos previstos pel setembre són:

The Ageing of Populations: Clinical Care of the Elderly, a càrrec del professor J. Williamson i el Dr. R.G. Smith. Tindrà lloc a Edinburg del 12 al 24 de setembre. *New Approaches to Dermatological Therapy*, a càrrec del professor M.W. Greaves i el Dr. A. Griffiths. Tindrà lloc a Londres, del 12 al 24 de setembre.

Modern Obstetrics and Gynaecology, a càrrec del professor S. Jeffcoate i Sir John Dewhurst. Tindrà lloc a Londres del 12 al 24 de setembre.

The Child and Infection, a càrrec del Dr. W.C. Marshall i el Dr. W.A.M. Cutting. Tindrà lloc a Londres del 19 de setembre a l'1 d'octubre.

La informació complementària d'aquests cursos i els previstos fins l'octubre del 1983 la trobareu a: British Council Institute, c/ Amigó, 83, tel. (93) 209 60 90, Barcelona-21.

NOTICIARI CIENTIFIC

GENERALITAT DE CATALUNYA

PRESIDÈNCIA

Comissió Interdepartamental de Recerca i Innovació Tecnològica (CIRIT)

LES XIFRES DEL 1982 DE LA CIRIT

El Parlament de Catalunya acaba d'aprovar el pressupost de la CIRIT per al 1982, amb la xifra de 249.731.824 pessetes. L'any passat concedí 50.000.000 pessetes, o sigui que el pressupost, malgrat que encara és escàs, ha augmentat sensiblement.

En la línia del decret de modificació de la CIRIT del 14 de desembre de 1981, s'ha obert un servei (n.º 11) per a la CIRIT al departament de Presidència.

Cal fer constar que aquest plantejament de fer dependre la política científica catalana del departament de Presidència va ser defensat per tots els grups parlamentaris.

Per altra banda, el Parlament ha dotat pressupostàriament el *Servei de Sismologia de Catalunya*, també dins del departament de Presidència.

PRESSUPOST DE LA CIRIT

EXPLICACIÓ DE LA DESPESA	Total per articles i capítols		
CAPÍTOL I. REMUNERACIONS DE PERSONAL			
<i>Article 12. Retribucions complementàries.</i>			
124.00 Assistència membres de la Comissió.	1.000.000	1.000.000	
<i>Article 17. Personal eventual i contractat.</i>			
172.01 Retribucions bàsiques.	5.254.546		
172.02 Retribucions complementàries.	1.327.337		
172.03 Pagues extraordinàries.	1.096.954		
172.04 Ajut familiar.	25.000		
172.05 Complement de productivitat.	38.394	7.742.231	
<i>Article 18. Assegurances Socials.</i>			
181.00 Quotes Seguretat Social.	2.687.593	2.687.593	
TOTAL CAPÍTOL I		11.429.824	
CAPÍTOL II. COMPRA DE BÈNS CORRENTS I DE SERVEIS			
<i>Article 21. Dotació ordinària per a despeses d'oficina.</i>			
211.00 Dotació ordinària per a despeses d'oficina.	500.000	500.000	
<i>Article 23. Transports i comunicacions.</i>			
234.00 Transports i comunicacions.	300.000	300.000	
<i>Article 24. Dietes, locomoció i trasllats.</i>			
241.00 Dietes als càrrecs.	100.000		
242.00 Dietes membres de la Comissió.	400.000	500.000	
<i>Article 25. Despeses especials per al funcionament dels serveis.</i>			
251.00 Realització i redacció d'estudis, informes, investigacions i col·laboracions, assessoraments, dictàmens i altres anàlegs.	1.000.000		
252.00 Publicacions informació i divulgació, butlletí de notícies científiques, promoció i desenvolupament de la recerca.			4.000.000
253.00 Biblioteca de política científica, adquisició de llibres, publicacions i documentació. Banc de dades.			5.000.000
255.00 Organització de conferències i cursos, ajuts a congressos i reunions científiques.			4.000.000
256.00 Despeses de control i seguiment d'estudis, ajuts i beques d'investigació.		1.000.000	15.000.000
TOTAL CAPÍTOL II			16.300.000
CAPÍTOL IV. TRANSFERÈNCIES CORRENTS			
<i>Article 42. A organismes autònoms administratius.</i>			
425.00 Ajuts a institucions i programes de recerca.		95.000.000	95.000.000
<i>Article 43. A entitats territorials.</i>			
431.00 Ajuts institucionals i programes de recerca amb abast comarcal.		20.000.000	20.000.000
<i>Article 45. A organismes autònoms comercials, industrials o financers.</i>			
451.00 Convenis de col·laboració i plans concertats de recerca.		1.000	1.000
<i>Article 46. A empreses industrials, comercials o financeres.</i>			
461.00 Convenis de col·laboració i plans concertats de recerca.		1.000	1.000
<i>Article 47. A institucions sense finalitat de lucre.</i>			
474.00 Ajuts institucionals i programes de recerca.		36.000.000	36.000.000
<i>Article 48. A famílies</i>			
482.00 Beques i borses d'investigació, viatges d'estudi, subvenció per la publicació de treballs científics, ajuts a l'estudi, a la recerca i al desenvolupament científic i tecnològic.		71.000.000	71.000.000
TOTAL CAPÍTOL IV			222.002.000

NOMENAMENT DE JOAQUIM MALUQUER I SOSTRES

D'acord amb el decret 476/1981 de 14 de desembre, que reorganitzava la composició de la CIRIT, el molt honorable president de la Generalitat, Jordi Pujol, ha nomenat el senyor Joaquim Maluquer i Sostres representant del departament de la Presidència a la CIRIT.

POLÍTICA TERRITORIAL I LES AIGÜES DE CATALUNYA

El secretari general tècnic de la conselleria de Política Territorial i Obres Públiques, Albert Vilalta, va pronunciar la conferència inaugural del XV Curs Internacional d'Hidrologia Subterrània. Hi fa una revisió de la situació actual del territori de Catalunya amb el plantejament de la política hidrològica de la Generalitat de Catalunya.

LA POLÍTICA TERRITORIAL A CATALUNYA

 Crec que no pecaré de pessimista si afirmo que la política territorial a Catalunya, al llarg d'un nombre important d'anys, ha seguit el que podríem anomenar model casual i espontani.

Cap mena de previsió ni correcció no va ser feta perquè aquella Catalunya-ciutat, prevista els anys 30, continués un creixement harmoniós i compensat.

Diversos factors lligats a la insuficiència i fins i tot la manca d'infraestructures de tot tipus, tant de comunicació com de serveis i equipaments, ens han portat vers un territori molt descompensat, en el qual la regió barcelonina, amb aproximadament el 7% de superfície, concentra prop del 70% de població i el 75% de la població activa industrial. El creixement ha estat meteòric, sense l'acompanyament de les dotacions mínimes necessàries i amb un natural procés xuclador de la població i dels recursos físics i fins intel·lectuals de la resta del país.

Aquest model de creixement s'ha produït també espontàniament i amb les corresponents diferències d'escala a les altres ciutats de Catalunya envers el seu entorn immediat, en el qual més del 90% de la població de Catalunya se situa a les 70 poblacions de més de 10.000 habitants i el 8% als 920 municipis restants.

El territori de Catalunya al moment actual i de manera simplificada pot classificar-se en les següents zones de característiques comarcals i municipals similars: Zones de concentració - Àrea de Barcelona i Àrea de Tarragona i Reus.

Zones de desenvolupament potencial - Vallès Oriental i Occidental, Penedès, Anoia, Segrià,

Empordà, Osona, Alt Bages i resta del Baix Camp, entre d'altres.

Zones de desenvolupament retardat - Baix Ebre i Segre mitjà, Ripollès, Garrotxa, Berguedà, entre d'altres.

Zones deprimides - Priorat, Terra Alta, Ribera de l'Ebre, Garrigues, Segarra, Solsonès, entre d'altres.

Zones de muntanya - Tota la part nord-occidental de Catalunya.

Ès palès i és objectiu de la política territorial de la Generalitat que el model de creixement espontani que fins ara ha seguit Catalunya no pot continuar, i que cal reconvertir les zones concentrades i potenciar les altres zones de Catalunya mitjançant una política de dotacions i serveis que doni possibilitats a les comarques menys dotades i permeti el seu equilibri. El nou model ha de preservar de la destrucció els recursos naturals (tan malmenats fins ara), i ha de tenir especial cura en l'assoliment d'un increment de la qualitat de vida de tots els indrets de Catalunya.

L'aigua, que pot ser un condicionament important del desenvolupament econòmic i social, juga un paper essencial a Catalunya per les seves especials característiques de bé escàs, i sovint contaminat. L'aigua és el factor estratègic, per exemple, per a la promoció agrícola de regadiu del Priorat, les Garrigues, la Segarra, l'Alt Pirineu, com a suport del creixement d'aquestes zones deprimides. També ho és per a la plenitud agrícola i nous regadius del Segrià, Urgell, Osona, Gironès i Alt i Baix Empordà. Aquestes darreres comarques, naturalment dotades per a una agricultura pròspera, han de ser el catalitzador del desenvolupament de la franja intermèdia de Catalunya com a alternativa al creixement de les zones de concentració.

Així, doncs, el problema que es planteja a Catalunya és l'adequa-

ció de la disponibilitat d'aigua en qualitat i quantitat a les necessitats i usos previstos per a l'ordenació del territori.

EXAMEN DE LA SITUACIÓ HIDROLÒGICA ACTUAL

Les dues principals conques hidrogràfiques de Catalunya, el Pirineu Oriental i l'Ebre, ofereixen aspectes ben diferents.

La conca del Pirineu Oriental disposa d'escassos recursos, i fins i tot deficitaris a la vessant sud, i el seu aprofitament és quasi total i concentra el 90% de la població de Catalunya. Les conques del Segre i de l'Ebre disposen d'importants recursos, són molt escassament aprofitats i corresponen a les comarques més deprimides de Catalunya.

RECURSOS HIDRÀULICS

1.- **Garona.** - No ofereix problemes particulars des del punt de vista hidràulic, si bé cal tenir cura de la contaminació.

2.- **La Noguera Ribagorçana** ja no pot millorar la seva capacitat de recursos (actualment uns 800 hm³) però pot millorar la seva utilització com a font dels regadius de tot el marge dret del Segre a partir de Balaguer (canals de Pinyana i d'Aragó i Catalunya) (70.000 ha des de Santa Anna). Tot assegurant els cabals necessaris per a Pinyana i que siguin conservats els cabals actuals del d'Aragó i Catalunya.

Hi ha problemes de revestiments de canals i possibilitat d'ampliació de regadius Algerri-Balaguer i ampliacions dels d'Aragó i Catalunya.

3.- **La Noguera Pallaresa** pot duplicar i fins triplicar la seva capacitat actual (300 hm³) amb embassaments que poden ser conflictius (Collegats, etc.).

Però amb independència d'això pot millorar la capacitat dels embassaments de la zona de Tremp, actualment aterrats, i amb una política de desembassament adequada per part de les empreses hidroelèctriques i pot millorar també la dotació de nous regadius.

Des del punt de vista de regadius, l'única zona potencialment possible dintre de la mateixa conca és la conca de Tremp. Actualment només serveix de regadiu de 20.000 ha de Sant Llorenç.

Amb la seva total regulació podria transformar-se en suport del canal auxiliar d'Urgell i arribar a regar 120.000 ha.

4.- **El Segre** actualment té només regulats 100 hm³ i pot arribar a 1.000 hm³ mitjançant embassaments nous (Rialb, Trespunts i Clua i els petits embassaments laterals). Tota aquesta regulació permetria també nous regadius a la Segarra, a la zona de Tàrraga i a les Garrigues.

Problema important per a la bona gestió de l'aigua a la zona del Segrià, Baix Segre, Urgell i Segarra és el d'independitzar l'aigua de boca de l'aigua dels canals de regadiu mitjançant les *xarxes primàries de proveïment*.

Per Seròs, sempre hi passaran 1.500 hm³ sigui quin sigui el consum a la província de Lleida.

5.- A l'Ebre no sembla que s'hagi de regular res més, sinó que les actuacions són les de fomentar i possibilitar la utilització de l'aigua dintre de la conca.

6.- A la Muga no cal fer res.

7.- Al Fluvià és dubtosa la necessitat de l'embassament d'Espenellà si bé té importància per a la regulació d'avingudes i major aprofitament del delta.

8.- Al Ter tampoc no cal fer cap més embassament, en canvi cal actuar en el camp de la correcta

utilització. Els recursos subterranis de la zona baixa cal que s'exploitin adequadament, entre altres coses per a l'abastament de la Costa Brava.

9.- A la Tordera l'única actuació que es pot fer per a la regulació són alguns embassaments a capçalera de poca importància. El riu està molt contaminat i manca aigua a la conca, malgrat que sigui de forma puntual.

10.- Al Besòs, res a fer, en el camp de la regulació de recursos és un col·lector d'aigües residuals, l'aquífer està exhaurit i el delta salinitzat.

11.- Al Llobregat hi ha un problema crític de manca d'aigua que a mig termini encara pot ser autosuficient. Un greu problema de l'aquífer del delta salinitzat que s'ha de recuperar. Un greu problema de contaminació a tot el riu, possibilitats certes de reutilització i possibilitats de regulació a les conques del Cardener, l'aigua d'Ora.

A la zona del Barcelonès, Vallès i Penedès, s'han de construir unes xarxes primàries de proveïment.

12.- Al Foix, Gaià i Francolí no val la pena fer-hi embassaments. Hi ha molt poca aigua i la contaminació hi és molt important.

Com a resum podem dir que a Catalunya es presenten els següents problemes, uns de propis i altres de generals:

- Elevat grau de contaminació de les aigües, que dificulta el seu aprofitament.

- Dèficits d'abastament a zones amb balanç hidràulic deficitari i fins i tot a zones com la Costa Brava i les comarques del Segre, on es disposa de recursos insuficients.

- Malbaratament dels recursos d'aigües subterranies per extraccions abusives o infiltració de productes tòxics.

- Multiplicitat d'organismes que tracten de l'aigua, legislació inadequada i inaplicable. Especialment cal destacar la legislació de vessaments i rigidesa excessiva de la legislació pel que fa a les concessions, que haurien de poder ser revisades i actualitzades.

- Desequilibri entre els recursos hidràulics i les demandes.

- Dificultat de coordinació i d'incidència i coneixement de la gestió de l'aigua al territori de Catalunya perquè és una gestió a través de dues Administracions de conques diferents.

- Dificultats financeres per portar a terme les obres de sanejament, les xarxes primàries i els embassaments de regulació.

- Escassa política i consciència d'estalvi d'aigua.

- Dificultat de coordinació entre els usos múltiples, especialment hidroelèctrics i regadius.

LA GESTIÓ DE L'AIGUA A CATALUNYA

Per a la gestió de l'aigua a Catalunya considerem que cal tenir en compte els següents objectius i mesures:

- Disposar de l'aigua en la quantitat i qualitat necessària per a les diferents zones d'acord amb les directrius de l'ordenació territorial de Catalunya.

- Portar a terme una acció de millora de la qualitat de les aigües

dels rius mitjançant una programació per etapes successives de tractament de les aigües vessades als rius definint per a cada etapa els estàndards més viables des d'un punt de vista tècnic i de les disponibilitats econòmiques reals.

- Aconseguir una participació activa dels usuaris en els programes d'estalvis i bon ús de les aigües, en la lluita contra la contaminació i en la pròpia gestió de l'aigua.

- Assegurar la dotació de recursos suficients als dèficits d'infraestructura hidràulica existents dins de les conques excedentàries, amb independència de les compensacions de solidaritat que s'estableixen entre les conques.

- Maximitzar l'aprofitament de les aigües, especialment a les zones deficitàries, i promoure la reutilització en condicions adequades als usos a què siguin destinades.

- Millorar els aprofitaments hidroelèctrics com a mesura d'obtenir majors disponibilitats energètiques no contaminants. Aprofitament de petits salts d'aigua i subordinació dels salts privats a l'interès públic, i regulació de les polítiques de desembassament.

- Establir programes d'usos recreatius de les nostres aigües continentals lligats als programes de descontaminació i de protecció i defensa del medi ambient.

- Descentralitzar l'administració hidràulica a les conques amb participació d'usuaris, simplificar la tramitació, unificar competències i actualitzar la legislació.

- Preservació dels aquífers com a zona d'emmagatzematge d'aigües de bona qualitat per ser utilitzades en casos puntuals d'insufi-

ciència de les aigües superficials i potenciació de la recàrrega dels aquífers en condicions tècniques adequades, portant una política de contenció efectiva de la salinització i degradació del aquífers.

- Establiment d'un preu de l'aigua que inclogui el finançament de les instal·lacions d'abastament, les xarxes primàries zonals o regionals i la depuració de les aigües residuals resultants, i utilitzar els recursos així obtinguts per a la lluita contra la contaminació i per al finançament de programes de conjunt de la conca.

- Maximització del benefici social de les obres hidràuliques, considerant tots els efectes a través de l'evolució dels costos i beneficis de l'actuació. No pot fer-se una política de regulació i nous embassaments sense una política realista d'indemnitzacions i compensacions.

- Establiment de xarxes públiques primàries de proveïment a importants zones del territori de Catalunya com a mesura per optimitzar el subministrament i la qualitat de l'aigua d'abastament.

- Potenciació de l'increment dels recursos regulats i la coordinació d'usos múltiples.

- Establiment d'una xarxa de control estricte de qualitat de l'aigua d'abastament urbà i de les característiques de les instal·lacions.

- Establiment de xarxes d'observació de cabals superficials i nivells d'aquífers per a un coneixement i inventari complet i actualitzat dels recursos.

- Establiment de mesures per regular avingudes dels rius i endegament dels seus cursos.

(Albert Vilalta)

(els mots)

NORMAL VOL DIR NORMAL, OI?

“Que tothom perdi la por de fer servir tots els mots de la seva llengua, i aleshores podrem enraonar de què cal canviar i què cal reforçar...” L'article de Ferran Toutain al número 17 de (ciència) ha desvetllat una important polèmica que ha tingut repercussió a la premsa catalana, tenint present que ell no ha estat l'únic a prendre posició en el mateix sentit... Avui cedim el torn de paraula a A. Munné-Jordà, conegut dels nostres lectors per les seves col·laboracions.

 Al número 17 de (ciència) hi ha un article, emparat sota l'epígraf (els mots), força simptomàtic. Barrejats de mala manera, val a dir-ho, aireja dos temes que em toquen per la banda de les garrofes i per la de la ciutadania: la feina dels correctors i la situació de la llengua catalana. Atès que el text, a més de subordinat pel que ja explicaré, és coordinat amb d'altres, em sembla que en

aquest cas no n'hi ha prou amb un parenostre pels qui van errats, i hi voldria dir la meva. Puc?

ELS CORRECTORS

Pel que fa a la feina del corrector, hi estic prou d'acord en allò que si un text surt ben

publicat “és perquè al darrera hi ha un cas estrany de corrector que encara té una mica de bon ull”, i que els correctors “haurien de ser un gremi en transició”. Hi estic d'acord, però m'estranya, per l'experiència que en tinc. I disculpeu que amb finalitats didàctiques hagi d'explicar un parell de casos que, mal m'està dir-ho, m'han passat a mi: el primer, en un text recent en què el mateix autor de l'article,